

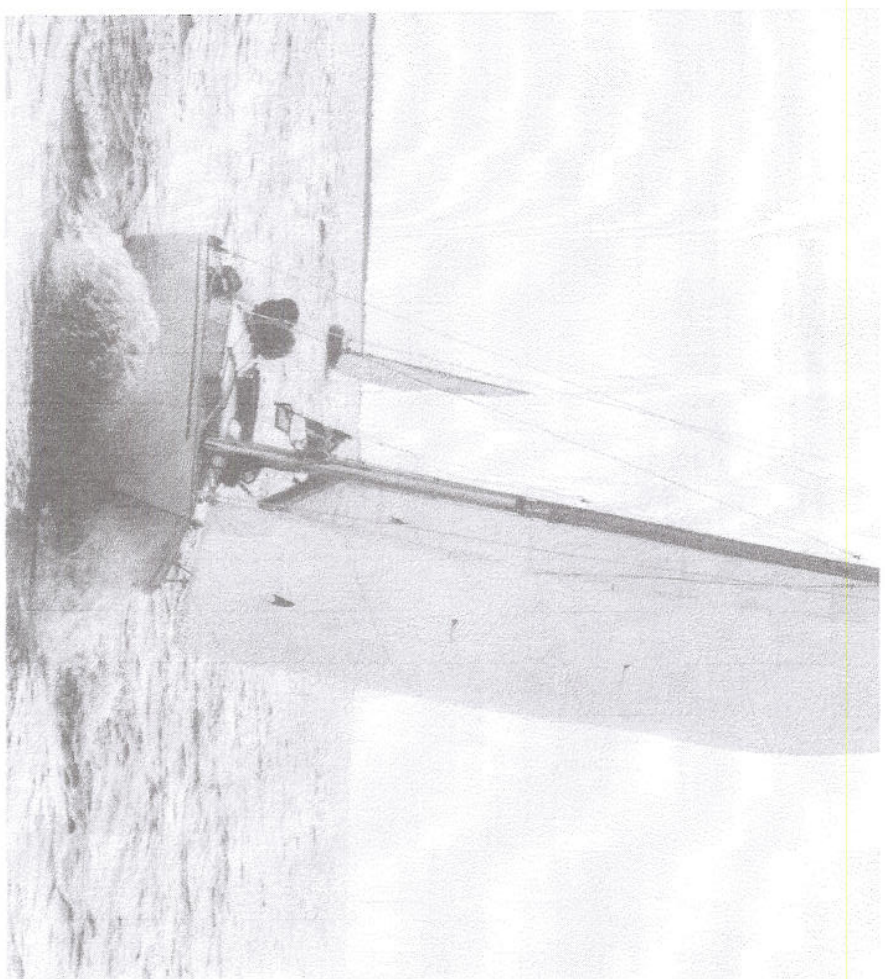
Neptunkryssarpokalen 2000

Vid årsmötet i november beslutades det att SM och pokalen även i år skall vara separerade som arrangemang. I år kommer pokalen att seglas på Ekoln i Uppsala i samband med Ekolnregattan 19-20/8. Arrangörer är Ekolns SK. I dagsläget är det inte helt klart hurvida själva Ekolnregattan skall genomföras på en eller två dagar. Säkert är dock att Neptunkryssarpokalen hur-

somhelst seglas under två dagar. Missrösta således inte om det endast står den 19:e i kappseglingsskalendern.

Basen för seglingarna blir Ekolns SK hamn på Skarholmen. På kvällen 19/8 blir det regattamiddag för de intresserade.

Närmare uppgifter om annälan, sjösättning etc. kommer i nästa NN.

Rulle på nepparen - självklart

Så gott som samtliga andra klasser med liknande ritgrypp som Nepparen, dvs som har en stor överlappande genua, som skärgårdskryssare, Drakar, Rival 22 men även M 22:or och M 30:or har rullflock och tillåter att rullanordning används på kappsegling. Men bland Nepparna ser man bara ett fåtal rullflockar. Förmodligen för att man inte får använda denna på kappsegling (dvs efter 5-minutesskottet). Det är väl ingen hemlighet att jag är en varm anhängare av rullflock men jag har hittills inte nått någon framgång när jag försökt få till en regeltävling (jag försökte första gången 1976 och senast 1997). Men skam den som ger sig, så jag kommer igen med ny motivation i höst vid nästa regeltävling. En viss förbättring har dock i årtiöhetens namn skett sedan 1976. Då fick man nämligen överhuvudtaget inte ha någon rullanordning monterad, oavsett att man inte använde den eller ej. Bl a som lobbying inför hästens årsmöte länkade jag därför redovisat min syn på varför rulle bör vara tillåten på kappsegling och varför jag tycker man ska sätta på en rulle även om man till ävenytis inte skulle få använda den vid kappsegling från 2001. (Inom parantes sagt har jag förtullat rulle på Nepparen även kappseglat med Rival 22 utrustad med rulle i 8 år).

Lättmanterfiguren. Rullen gör sätning och nedtagning suveränt enkelt när man skall in och ut ur hamnar. För att inte tala om hur skönt det är att slippa vika segel det första man gör när förtöj.

Vid spinnakterssegling är det också oerhört praktiskt att bara rulla in så fort man fått upp spinnakern och slippa ha en flaxande genua uppe som står.

Säkerhet. Rullen ökar säkerheten både vid kappsegling och semestersegling. Vid kappsegling har man med genuan inrullad vid manövrerna före start mycket bättre sikte än med en stor skymmande genua. Många gånger behöver genuan inte rullas ut förrän sekunderna före skottet. Åtskilliga incidenter i samband med starter kan därför undvikas. Vid semestersegling kan man alltid lätt få in genuan om segelytan snabbt måste minskas.

Billfiguren. Själva rullsystemet kostar naturligtvis en del i inköp. De som kan bli akutmåla är de mer eller mindre hembyggda system som används på skärgårdskryssare. Drakar m fl typer dvs system utan förslagsprofil och med rullen under däck. Ett komplett system för en Rival 22 kunde man för några år sedan få för ca 5 000 kr och kostnaden för Nepparen tockeligen i samma storleksordning. Detta kan dock sparas på genom att håller lägre när de slipper fladdra före start och under spinnakergång. Det finns inget som sätter ett hårt på ett segel som att låta det fladdra. På sikt bör alla rullen göra seglarna billigare.

Abakornare. Rullflock är naturligtvis ingen ny upptäckning. Skärgårdskryssare och Drakar har haft det i mer än 50 år. Gaffelriggade båtar från de allra första åren på förra seklet hade det också. Nu har också var och en varannan semesterseglare också rulle och det framstår minst sagt mossigt att inte Nepparen har det. De som ser kappseglande Neppare med flaxande eller hopsamlade seglor vid spinnakergång måste undra varför man inte rullar in dessa som på de flesta andra båtar. En båt med Nepparens historia måste naturligtvis moderniseras med forsking. Att tillåta rullflock är dock en modernisering som på inget vis står hänsynslös utan tvärtom kommer att göra den ännu attraktivare som kappseglingss- och semesterbåt.

Vad är det då man behöver för att få en fungerande rullflocksanordning på sin Neppare. Ja, först behöver man en nedre rulle som sitter under förtäcket med ett genomföringsbeslag i däck. Själva har jag en rulle från Rofte Plåt i Södertälje (se bild) med inbyggd cunningham dvs jag kan reglera förtäcket på det traditionella Nepparviset nerifrån och behöver inte använda fallet. En nackdel med rulle kan här vara att man inte kan ha någon extra vägar för att sträcka förseglet med när man lutar masten framåt på undanvind. Mats Rinmås (180) har här en konstruktion på gång som medger just en sådan sträckmöjlighet men med den konstruktionen måste man å andra sidan använda fallet för att sträcka förtäcket.

rulle på nepparen forts.

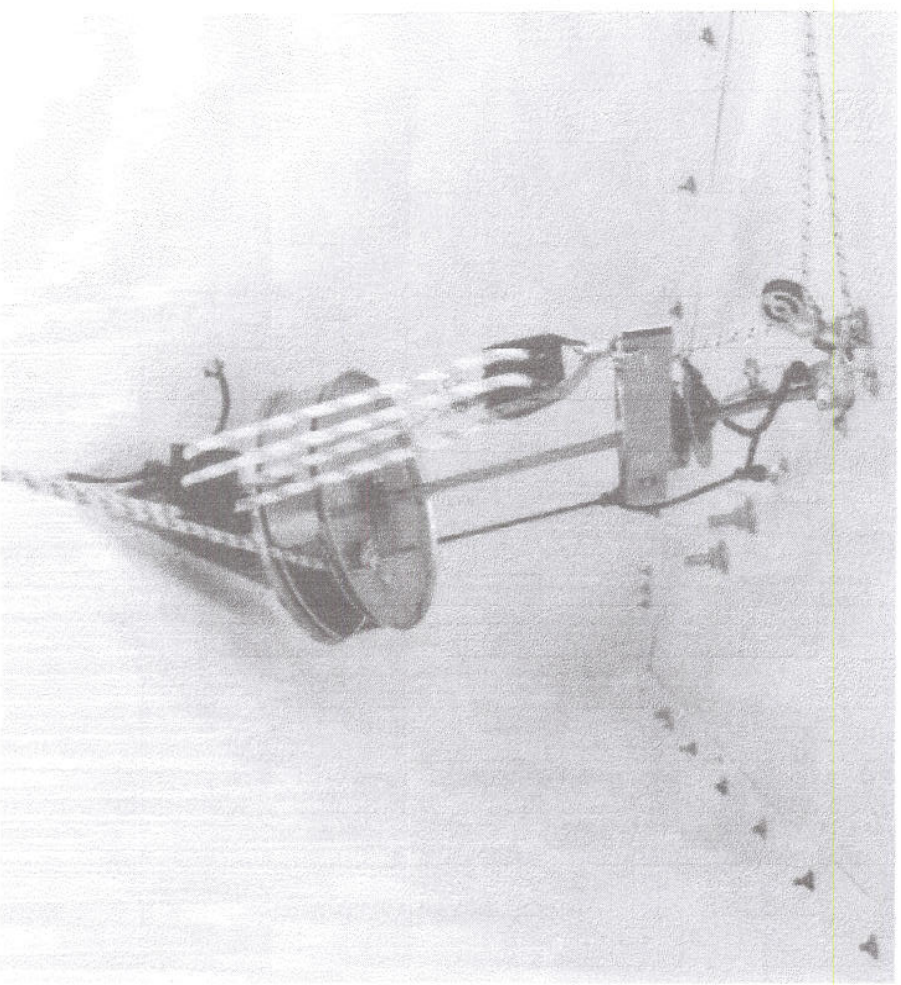
Så här är det ju en smaksak vad man föredrar. Sen behövs en toppsvirvel och eventuellt en fallsvirvel beroende på om man vill ha fallet neddraget efter förstaget som på många skäringskryss. Senare eller om man vill leda in fallet mot masten och dra ned det där på traditionellt vis. Först nämnda alternativet är det billigaste och det som ger minst friktion vid in och utrullning medan det andra blir dyrare i och med att man behöver en fallsvirvel. Om man inte får till den rätta vinkeln för fallet från förstaget in mot falltrissan finns det också viss risk att det i undantagsfall kan trassla sig. Jag har provat bägge varianterna men föredrar den senare då det är lättare att hissa seglet

efter segelbyte om det skulle råta blåsa där man ligger när man har fallet på masten. I övrigt behövs inga ändringar på seglen. Det går bra att använda både pistolhakar och andra hakar eller varför inte prova på att ha förlik med blixfläs (som jag har i lätvindseggen). Då slipper man det fula seglet mellan hakarna när man seglar med ett föst förlik.

Sätt alltså på en rulle nu. Men var beredd på att den kan vara beroendeframkallande. En gång rulle – alltid rulle!

Den som vill veta mer kan gärna höra av sig (tel och E-postadress finns på sid 2).

Göran Haglund S 268 Sjöfröken II

Slutrapport från bygget av Neppare 268

Sist jag rapporterade (NN nr 2...99) om bygget av 268 Sjöfröken II så hade jag fått hem båten plastfärdig och hade börjat tillverka dunkar, bänkar etc. Efter en mellanhandning på mina föräldrars villatomt där båten stod i tre månader medan jag pustade ut efter det intensiva plastingsarbetet, så tog jag i början på april ner båten till klubbvarvet. Träbåten, 174, hade sålls till Skåne så när den farit iväg med lastbil så var det bara att backa in plastbåten i skjutet och ställa på den. Eftersom jag behövde plats bredvid båten för arbete med kölen så väntade jag lite med den och tog först itu med att tillverka och montera lister till rufflucka, hyllor m m. Jag monterade också förluckan (en Lewmarlucka som sattes i Sikaflex utan några bulnar), akterluckor

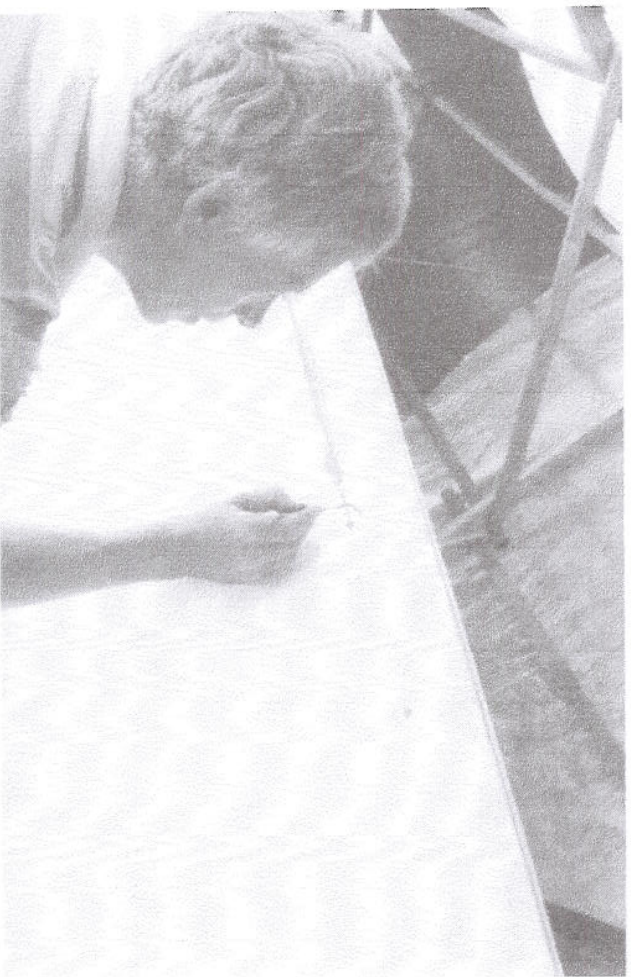
och rösjämen. Sen de andra båtar på varvet kommit i sjön i början på maj och jag fick bättre plats på varvet så blev det dags att sätta igång med kölen. Jag hade fått tag på en gammal köl från en upphuggen träbåt. Efter det att jag smält ut blyet ur bultfickorna och fått bort de gamla resterna av kölbultarna (det var inte många mm kvar) så rostskyddsbehandlades kölen med epoxi efter det att den blästrats. Båten hängdes upp på bockar i för och akter och järnkölen drogs med hjälp av de nya kölbultarna upp mot "dödrälet". För att få en bra skarv mellan plastskrov och järnköl finns flera metoder (plast och talk, Sikaflex i kombination med kilar t ex) men jag valde att använda mig av epoxi. Sedan vi först "tortmonterat" kölen för att kolla att hålen för kölbultarna

Neppare 268 forts.

släpde (de hål som borrats efter mall från kölen redan ut på Dyvik släpde förvä-
nansvärt bra men en del fihande blev det
ju) och att ingenting verkade bli snett så
sänkte vi ner kölen en decimeter. Därefter
las fjockt med epoxi med rätt fyllnads-
medel ut ovanpå järnkölen och sedan
drog vi bullarna. När det började ta emot
och vi genom lodning, syftning och mät-
ning var helt säkra på att kölen satt rakt
så slutade vi dra och sedan fick kölen
hänga där i en vecka tills epoxin var helt
genomhärdat och bullarna kunde dras
stenhårt. Den här metoden har ju förde-
len att monteringen blir frukansvärt stark
och förmodligen skulle man kunna segla
båten utan några kölbultar alls tack vara
epoxilimningen. Nackdelen är ju att om
det blir snett så är det nästan omöjligt att

korrigera efteråt. När väl kölen satt på plats
blev det dags att börja gräva för att kunna
få dit roderet. Det blev ett rätt djupt hål och
eftersom hjärstocken sitter den vinkel som
den sitter så hammade hålet under och lite
vid sidan av kölen. Eftersom båten fortfa-
rande hängde på bockarna med kölen fri
så gick det dock bra. Man kan också göra
hållet i båten för rodertrumman rätt stort ef-
tersom det är lätt att plastas igen efteråt.
Hjärstocken monterades med nylonlagring
längst ned mot kölen och såväl upp till som
ned till mot rodertrumman. Här är det ju
viktigt att det inte blir några som helst spä-
ningar som kan störa roderkänslan. När
rodermonteringen var gjord till belägenhet
spacklades hela kölen upp med
epoxispackel som täcktes med ett lager
glasfiber matta indränkt i epoxi. Hela bot-

Neppare 268 forts.

ten upp till vattenlinjen ströks sedan med
fyra lager epoxi. Nu återstod det roligaste:
Beslagsmonteringen. När man står där i
båten på land så är det dock inte längre
helt självklart var allt ska sitta, även om
man seglat Neppare i många år. Jag nöjde
mig därför med att montera backstags-
och genaskenor, storskotsskenan och
vinscharna. Resten fick vänta tills båten
kommit i sjön och masten kommit på.
Den 1 juli var det sedan dags för sjösätt-
ning. Även om man inte som med
tränepparna behövde vara orolig för att
båten skulle läcka som ett säll efter så
lång tid på land så var det ju ändå spän-
nande att få se hur hon skulle flyta, om
vattenlinjen kommit rätt m m. Allt såg
dock bra ut, jag slängde på masten,
smurade över till hamnen och åkte se-

dan till landet och tittade inte på båten på
två veckor. Sen blev jag tvungen att åka
hem för att jobba en vecka och det gav ju
en bra chans att provsegla och sedan
montera resterande beslag på kvällarna.
Premiärturen ägde således rum med alla
fall, skot och trimtampar knutna i
skotbalken. Det gjorde nu inte så mycket
att det var primitivt, huvudsaken var ju
att hon seglade! Och som hon seglande
sen, perfekt balans och perfekt roder-
känsla. Att det sedan inte gick så där jät-
tebra på de första kappseglingarna spe-
lande ingen större roll. Det beror mest
på skepparen som seglar med huvudet un-
der armen. Förhoppningsvis finns chans
sen att se Sjöföken II på bämmässan Allt
för Sjöen i Stockholm i början på mars.

Göran, S 268 Sjöföken II

